

REPORTAGE Festival over passend onderwijs brengt onderwijsprofessionals samen

'Laten we de buitenbeentjes binnenboord houden'

Samenwerkingsverband passend onderwijs Haarlemmermeer bestaat tien jaar en viert dat met een festival voor onderwijs-professionals. Woensdagmiddag stroomt de EXPO Greater Amsterdam in Vijfhuizen vol met juffen, meesters, schooldirecteuren, leerplichtambtenaren en experts. De middag staat in het teken van de buitenbeentjes. Kinderen die om wat voor reden dan ook vastlopen op school.

Hedske Vochteloo
h.vochteloo@mediahuis.nl

Vijfhuizen ■ Op het scherm staat een foto met de tekst 'i love my life'. Geschreven door een negenjarig meisje dat compleet was vastgelopen op school en diepongeluk was. Voor de groep leerkrachten, intern begeleiders, schooldirecteuren en leerplichtambtenaren staat Sofie de Waart. Zij is juf, heeft een rubriek in het Algemeen Dagblad en bij NPO Radio 1 en is bekend van de documentaire De Utopie van Sofie. „Onderwijs maakt kinderen soms ook ziek”, zegt De Waart. Geroezemoes in de zaal. De Waart staat erom bekend geen doekjes om zaken te wonden. „Dit meisje van 9 was compleet vastgelopen op school en belandt in de jeugdpsychiatrie.” Het meisje werd getest en bleek hoogbegaafd. Ze kwam in een klasje van De Waart terecht en floreerde daar, twee maanden later schreef ze 'i love my life' op haar slaapkamerraam.

„Een kind met hoogbegaafdheid kan de basisschool in drie jaar afronden. Terwijl ze er acht jaar zitten. Aan ons de taak om deze kinderen erbij te houden. Laten we de buitenbeentjes binnenboord houden”, zegt De Waart.

Verdome moeilijk
Op het scherm verschijnt een curve van een intelligentiemeting. „Aan de ene kant zie je een kind met een IQ van 70- en aan de andere een kind met een IQ hoger dan 130. Dit is waar jullie mee te maken hebben. En dat is verdome moeilijk”, zegt Sofie tegen de zaal.

Dan verschijnt een kaart van Haarlemmermeer. „Wie is hier juf of meester in Burgerveen?” Een paar handen gaat de lucht in. „In Burger-

veen wordt 60 procent van de kinderen onder geadviseerd (kinderen krijgen een lager advies, bijvoorbeeld vmo, terwijl ze vwo aankunnen, red.). En dat is zonde. We laten daar echt kansen liggen.” Achter haar verschijnt vervolgens een grafische weergave van een jongen en een meisje. Bij de jongen, Diederick, Nederlandse achtergrond, staat een percentage van 60 procent. Bij het meisje, Jalila, 15 procent. „Uit onderzoek van SCALIQ, een onderzoeksbureau voor meer- en hoogbegaafden, is gebleken dat de kans dat hoogbegaafdheid wordt vastgesteld bij een meisje met een migratieachtergrond vele malen kleiner is dan bij een witte jongen waarvan bijvoorbeeld de ouders mondig zijn”, zegt de Waart.

Paardenbloemen
Onder de afbeelding staat 'we zijn allebei even slim, maar zo zien ze ons niet.' Dat is wat De Waart de zaal wil meegeven. „De meeste mensen in jullie klas zijn paardenbloemen. Ze hebben mooie gele bloemen en groeien overal. Maar twintig procent van jullie leerlingen zijn orchideeën. Zij hebben precies de juiste hoeveelheid water, licht en lucht nodig.”

Uit de zaal klinkt weer geroezemoes. „Je vergelijkt kinderen met onkruid? Elk kind is toch bijzonder”, zegt een juf op de eerste rij. „Zeker!”, reageert de Waart. „Dit is alleen een metafoor van kinderarts Thomas Boyce. Paardenbloemen zijn veerkrachtig. Orchideeën kinderen zijn kwetsbaar en vervelen snel. Deze kinderen hebben *parental warmth* van ons nodig. We moeten ze zien. Naast ze staan. Altijd bedenken waarom een kind bepaald gedrag vertoont. We zien van kinderen vaak maar een topje van de ijsberg, laten we proberen naar de hele

ijsberg te kijken. Dat geldt natuurlijk ook voor kinderen die onder die intelligentiemeting zitten en kinderen die te maken hebben met kinderarmoede.”

Gouden tip

De gouden tip voor de leerkrachten? „Niets doen!” De zaal lacht. „Je moet er gewoon zijn. Aan kinderen laten voelen dat je ze begrijpt.” Hoogbegaafdheidsexpert Ingrid Moespot (53) knikt instemmend. Zij werkt voor het samenwerkingsverband en helpt leerkrachten op scholen met kinderen die buitenboord vallen. Daarnaast werkt ze op De Tandem. „Dat is een tussenvoorziening voor hoogbegaafde leerlingen in het basisonderwijs die uitvallen of dreigen uit te vallen. „In samenwerking met een leerkracht, pedagogisch medewerker en orthopedagoog combineren wij onderwijs en gespecialiseerde zorg. Zo kijken we hoe het kind het beste ondersteunt kan worden. Het doel van De Tandem is om het kind weer te laten instromen op een reguliere basisschool of als dat nodig is op het speciaal onderwijs.”

Trakteren

Deze dag staat in het teken van de leerkracht. „Waar andere samenwerkingsverbanden kiezen om uit eten te gaan met de directies van scholen, hebben wij ervoor gekozen om dit festival te organiseren voor leerkrachten en de medewerkers uit de schil daaromheen”, zegt Annet Krijger van samenwerkingsverband (SWV) Passend Onderwijs Haarlemmermeer. „We willen met dit festival al de onderwijs-professionals uit de Haarlemmermeer bedanken voor hun inzet voor het bieden van passend onderwijs aan leerlingen. Daarom hebben we vandaag ook een verkiezing 'parels van het passend onderwijs’”, zegt Krijger.

i Passend onderwijs

Het passend onderwijs werd in 2014 ingevoerd. Vanaf die tijd zijn scholen verplicht om voor alle leerlingen een passende plek te vinden, ook als een leerling ondersteuning nodig heeft. Met de invoering van het passend onderwijs is ook de zorgplicht voor scholen ingevoerd. Iedere school in Nederland is aangesloten bij een samenwerkingsverband (SWV) passend onderwijs. Dat is wettelijk verplicht. Een samenwerkingsverband ontvangt een bijdrage van het ministerie van Onderwijs om passend onderwijs te realiseren in de regio. De aangesloten schoolbesturen bepalen met elkaar hoe dat geld besteed wordt.

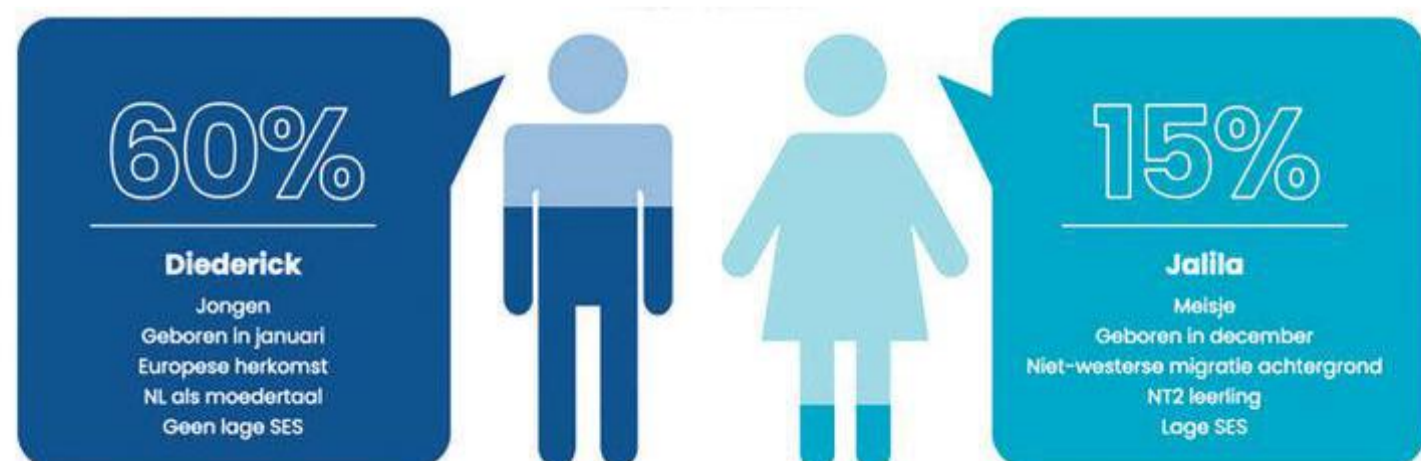
Zo'n parel is Esther Niezen van de Dr. A. van Voorthuissenschool in Hoofddorp, een school voor speciaal onderwijs. Zij zette op haar school de vlindergroep op. „Ik heb een groep opgezet voor kinderen die vastliepen in hun eigen klas. Deze kinderen raakten overprikkeld in hun eigen groep vanwege de drukte of konden toch het niveau niet bijbenen. Ik begon vorig jaar met drie kinderen en heb inmiddels mijn eigen lokaal met zes kinderen. Samen met mijn collega Wouter geef ik deze kinderen de zorg en het onderwijs die ze nodig hebben.”

“Wanneer onderwijs niet passend is, kan het kinderen ziek maken.

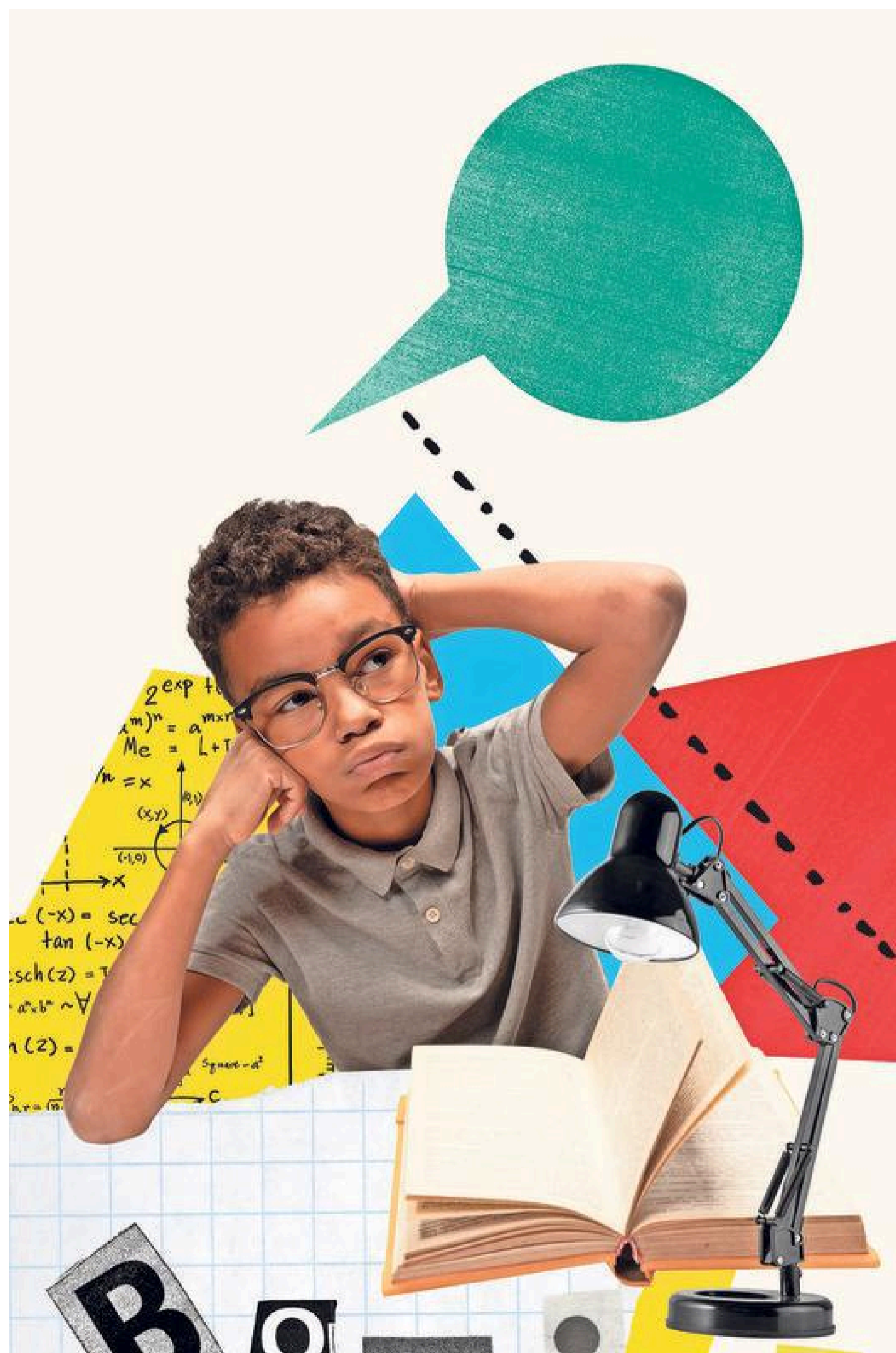
Sofie de Waart
Juf en hoogbegaafdheidsexpert

“Met dit festival willen we leerkrachten bedanken voor hun inzet voor het bieden van passend onderwijs.

Annet Krijger
samenwerkingsverband Passend
Onderwijs Haarlemmermeer.

GRAPHIC SCALIQ

ILLUSTRATIE
GETTY IMAGES